

in kterega so počastili tudi Nj. ekselencia, gospod deželni poglavar s svojo nazočnostjo. Drugikrat več o tem.

Iz Ljubljane 2. febr. — Včeraj popoldne je bila v „Novicah“ že večkrat omenjena velika slovesnost v Vodnikovi rojstni hiši pri Žibertu v Šiški. Preveč smo še ginjeni té domorodne veselice, da bi mogli obširno o nji pisati; le to danes rečemo, da se je očitno pokazalo pri tej priložnosti: kako spoštovan in ljubljen je naš oče slovenskega pesništva. — Druga veselica nas čaka v petek zvečer v našem gledišču, kjer se bo napravila tudi Vodniku na čast beseda, osnovana od gospod dr. Toman s pripomočjo gg. pevcov glasbenega društva in mnogih drugih gospodov in gospodičin pod vodstvom gosp. Nedveda. Začela se bo beseda z overturo, katero je zložil iz slovanskih pesem Emil Titl; za to pride kór s slavnim venčanjem Vodnikove podobe; napev Nedvedev, besede dr. T.; — za tem se bo pel dvospev Fleišmanov po besedah Prešernovih z naslovom: spomin Val. Vodnika; — Sarafan, samopev národní ruski pride potem na versto; — Zadoljen Krajnec, kor z besedami Vodnikovimi pa bo sklepal prvi razdel besede. — Drugi razdel se bo začel z govorom pesmi Vodnikove: Na Veršacu; — za njim bo sledil samopev Josipine Turnogradske-Tomanove pod naslovom: Občutki; — za tem pride česka pesem: Plave oči — černe oči; za to pesmijo bo sledil čveteropev Riharjev po besedah Uršičevih pod imenom Življenje; — končala se bode beseda z velikim korom po serbski pesmi „Budnica“ osnovanim. — Začela se bo beseda zvečer ob 7. uri.

Pa ne samo s posvetnimi veselicami hočemo obhajati blagi spomin Vodnikov; v saboto dopoldne ob 10. uri bo pri čast. o. o. frančiških s v. maša v spomin rajnemu Vodniku, h kateri povabimo vse častitelje in častiteljice njegove.

Novičar iz raznih krajev.

Iz Dunaja. Presvitli Cesar so z Najvišjim sklepom od 19. januarja 1858 prebivavcom reškega okrožja privolili cola prosto vvaževanje soršice, ajde, prosa, turšice, erži, dalje ječmena, slada, ovsa in turšične moke do 31. decembra 1861.

— Novega drobiža, kterega pride po 100 na en forint ali goldinar, je že precej nakovanega. Velik je kakor so bili stari polkrajcarji, ima na eni strani cesarskega orla z opisom: „k. k. österreichische Scheidemünze“, na drugi pa v sredi lovorovega venca številko 1. Kako bodo ta dnar imenovali, se še ne vé.

— 26. in 27. je imela dunajska kmetijska družba prvi véliki zbor. Stroškov je imela pretečeno leto 114 tavžent; udje so pridali 9000 fl., država jo je podperla s 25,000 fl., dunajska srenja s 5000 fl. in vstopnina v Augarten o veliki razstavi mesca maja je dala 65,000 gold. Čistega dobička je imela 29 tavžent gold. Tajniku (sekretérju) je dovolila za njegov trud 300 cekinov.

— Nabiranje novincov to leto se bo začelo 1. marca in bo z mescom aprilom doveršeno.

— Popisovanje bo do konca tega mesca v celem cesarstvu dokončano. Koliko prebivavcov ima cesarstvo, bi utegnili v mescu aprilu povedati.

— Romarjev v Maria-Celj je bilo pretečeno leto 270 tavžent.

— Sedaj je na Dunaji osrednja komisija za zidanje in ohranjenje terdnjav; sestavljena je iz višjih oficirjev general-kvartirmajsterskega in ženijskega štaba. Predsednik ji je topniški general baron Hess, kateri ima nad vsim čuvati, kar zadeva vojaško uterjevanje države.

Iz Milana. Tu izhaja časopis „Sammler“ v nemškem in italijanskem jeziku; še drug večji časnik „Cosmopolita“

izhaja v Milanu v italijanskem, francozkem, nemškem in angležkem jeziku.

Iz Benetk. Kar se že od leta 1812 ni zgodilo, se je to zimo, namreč lagune (močvirja) so zamerznile.

Iz Berne. 23. t. m. je na železnici v vozu vol zmerznil, ki so ga peljali iz Prage na Dunaj.

Iz Rusije. Po naznanjenju rusovskega ministerstva znotranjih zadev je bilo 1855 v Rusiji 11 milij. 800 tavžent robnikov ali sužnih. Večji del njih živi v srednjih in zapadnih okrajinah; tako na pr. je v okrajini Tula čez polovico prebivavcov sužnih. Od leta 1803 je dobilo 103 tavžent 891 kmetov prostost in posestvo ali po odkupu ali pa v dar. Po poslednjem popisovanju je število oprostenih kmetov 145 tavžent. Sploh dá poleg napravljanja železnic oprostovanje največ govoriti.

Iz Nemškega. Za Mogunčane je bilo do 22. t. m. 375 tavžent 847 fl. nabranih.

Iz Švajce. Reka Rajn je tako plitva, kakor že 180 let ni bila, in na nekem mestu skačejo serčni ljudje ob drogu z ene strani na drugo in nazaj.

Iz Italije. Iz Rima pripoveduje pismo od 13. t. m., da je car Aleksander svojo voljo izrekel, potrebam katoliške cerkve v Rusii zadostiti in upati je, da se bo upanje v teh zadevah gotovo spolnilo.

Iz Francozkega. Zaperanje še vedno terpi v Parizu. Tako so pretečene dni zopet tri Italijane zaperli. Govori se sploh, da bodo najsiloviteje politične begúne iz Angležkega iztirali, in ti so: Mazzini, Ledru-Rollin, Viktor Hugo, Louis Blanc. Sodna preiskava prvih zapertih bo kmalo doveršena in zadeva štiri Italiane, katerih Orsini in Pierri še vedno vse tajita, Rudio pa je vse povedal.

Iz Angležkega. Na Angležkem so stesali barko „Leviatan“ imenovano, ktera je največja sedanjega časa. Dolga je 700 čevljev, vsa železna in bo na nji 10 tavžent vojakov.

Iz Turškega. Pred nekimi dnevi so se turški ministri pri Riza pašetu posvetovali o bosniških in ercegovinskih zadevah; sklenili so, krepko na noge stopiti, da te kraje upokojijo, kjer so marsiktere odertije ljudstvo razkačile. Iz Bosna-Seraja se bere, da je ves južni del Ercegovine od Jezere do Trebinja vstal. V boju pri Niksiću na črnogorski meji je ostalo 200 mertvih; Turki so se mogli umakniti. V Jezeri je general Mohamed Bej drugi pot zajet in obležen.

Iz Moldove. 25. t. m. je knez Kajmakam slovesno bral ukaz turške vlade, kateri zapové deželni zbor razpustiti.

Darovi za Vodnikov spominek.

Od I.—VIII. naznanila . 442 fl. 10 kr.

Gospod Janez Šolar, gimnaz. profesor v Gorici . . .	3 fl. — kr.
„ Matija Vodušek, opat Celjski	5 „ — „
„ dr. Andrej Vojska, komitatni svetovavec v Rima-Szombatu	4 „ — „
„ Franc Wagner, adjunkt v Ungwar-u	2 „ — „
Gospa Reza Wagnerjeva	1 „ — „
Gospod Franc Rosman, fajmošter v Proseku	4 „ — „
„ Peter Wartol, učenik v Semiču	— „ 40 „
„ Janez Nevak, korar v Ljubljani, učenec Vodnikov leta 1814	5 „ — „
„ Karol Leben, fajmošter v Šmartni pri Kraju, učenec Vodnikov leta 1814	5 „ — „
Gospa Franciška Pirnatova v Štorah	2 „ — „
Milka, hčerka Pirnatova v Štorah	2 „ — „
Gospa Katarina Florjanova v Kraju	1 „ — „
Gospod Hribar, kolar v Ljubljani	5 „ — „
„ Janez Poklukar, profesor v Ljubljani	2 „ — „
„ Sajovec Jakob, kaplan v Bersecu	1 „ 16 „

Skupaj . 485 fl. 6 kr.